

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Менеджмент підприємств м'ясопереробної галузі з основами підприємництва»

Ступінь вищої освіти - «Бакалавр»
Спеціальність 181 Харчові технології
Освітня програма «Харчові технології»
Рік навчання 3, семестр 6
Форма навчання скорочена (денна)
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Ємцев Віктор Іванович
Viem17@gmail.com
Тел 050 334 70 47

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2384>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Менеджмент підприємств м'ясопереробної галузі з основами підприємництва» формує комплекс теоретичних знань та прикладних навичок із раціональної організації виробництва на підприємствах м'ясопереробної галузі, планування і прийняття управлінських рішень щодо раціонального управління господарською діяльністю підприємств галузі, застосування методів підвищення результативності виробничих систем та економічної ефективності функціонування підприємства галузі в ринкових умовах з метою досягнення визначеної мети.

Головна задача вивчення дисципліни - закласти у майбутніх фахівців навички самоосвіти, основи аналізу та ринкового мислення, надати їм необхідний комплекс знань та навичок щодо можливості свідомо оцінювати конкретні ситуації, що виникають у процесі виробництва та приймати самостійні управлінські рішення з проведення техніко-економічних розрахунків та обґрунтування доцільності започаткування певного виду бізнесу, планування ресурсного забезпечення бізнесу, обсягів виробництва і збуту продукції, ефективного управління діяльністю підприємств всіх форм власності. Майбутній спеціаліст повинен знати методи та стилі управління, існуючу в країні систему оподаткування, а також вміти розраховувати собівартість виробництва продукції, планувати обсяги її реалізації, розраховувати ціни на продукцію та послуги, розраховувати прибуток, визначати рентабельність продукції та діяльності підприємства тощо.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі різного рівня складності у процесі навчання, із застосуванням базових теоретичних знань, розвинутої системи логічного мислення, комплексу теорій та методів фундаментальних і прикладних наук та розв'язувати практичні проблеми технічного і технологічного характеру у виробничих умовах підприємств харчової промисловості та ресторанного господарства..

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3. Здатність організовувати та проводити контроль якості і безпечності сировини, напівфабрикатів та харчових продуктів із застосуванням сучасних методів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН10. Впроваджувати системи управління якістю та безпечністю харчових продуктів. (інформація доступна в освітній програмі)

ПРН17. Організовувати процес утилізації відходів та забезпечувати екологічну чистоту виробництва

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійна робота) кількість годин за кжною формою	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Модуль 1. Сутність менеджменту та його функції				56
Тема 1. Менеджмент як вид діяльності та галузь науки	1/2/5	Знати Сутність менеджменту та його основні принципи, функції і методи. Основні риси та види організації та основні елементи його внутрішнього та зовнішнього середовища.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	<i>Виконання та задача практичних робіт</i> – зараховано. <i>Модульна тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 2. Організація як об'єкт управління та процес	-/2/5	Основні організаційно-правові форми існування підприємств	<i>Виконання та задача реферату</i> (теми надані в eLearn).	
Тема 3. Планування як функція менеджменту	1/4/6	Сутність, принципи планування та види планів. Методи мотивації.	<i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn).	
Тема 4. Організування як функція менеджменту	1/2/6	Сутність, форми та системи заробітної плати. Сутність, види та принципи організації контролю.	<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	
Тема 5. Мотивування як функція менеджменту	1/4/7	Вміти підбирати організаційно-правову форму підприємства, організаційну та виробничу структури управління підприємством, системи організації контролю та методи його проведенню на підприємстві виходячи з типу виробництва.		
Тема 6. Контролювання як функція менеджменту	1/2/6	Використовувати можливості основних наукових шкіл менеджменту, теорії та методи мотивації в управлінській діяльності з метою досягнення визначеної мети підприємства.		
Модуль 2. Управління діяльністю підприємства				26
Тема 7. Управління трудовими ресурсами	2/2/8	Знати Алгоритм планування чисельності робітників, шляхи збільшення продуктивності праці.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	<i>Виконання та задача лабораторних робіт</i> – зараховано.
Тема 8. Управління витратами на підприємстві	2/4/8	Організація та планування заробітної плати на підприємстві. Класифікацію витрат на підприємстві. Сутність та види, позитивні та негативні риси аутсорсингу, бенчмаркінгу, франчайзингу та лізингу. Вміти планувати витрати на придбання всіх видів ресурсів, заробітної плати, розробляти кошторис повних	<i>Виконання та задача реферату</i> (теми надані в eLearn). <i>Виконання самостійної роботи</i>	<i>Модульна тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.

		витрат на виробництво продукції. Використовувати сучасні методи і технології менеджменту в управлінні підприємством для зменшення собівартості виробництва продукції на підприємстві.	(завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	
Модуль 3. Основи підприємницької діяльності				38
Тема 10. Сутність підприємницької діяльності	2/2/8	Знати Правові основи підприємницької діяльності в Україні. Алгоритм реєстрації підприємницьких структур. Перелік, структуру та зміст засновницьких документів. Система оподаткування в Україні. Сутність, зміст та стандарти розробки бізнес-плану. Вміти розробити засновницькі документи, бізнес-план та визначити джерела фінансування його впровадження, а також шляхи виходу з проекту в разі його невдачі. Використовувати сучасні методи визначення перспективності та доцільності започаткування певного виду бізнесу.	Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). Виконання та здача реферату (теми надані в eLearn). Виконання самостійної роботи (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). Підготовка та написання модульної контрольної роботи (тестова - в eLearn).	
Тема 11. Система оподаткування в Україні	2/2/8			
Тема 12. Бізнес-планування підприємницької діяльності	2/4/8			
Всього за 2семестр	15/30/75	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Здобувач повинен здавати усі роботи в заплановані терміни до закінчення вивчення поточного модуля. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модульної контрольної роботи відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) і дозволяється в термін до закінчення наступного модуля).
--	---

Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання мобільних девайсів, додаткової літератури під час модульних контрольних робіт, заліків та екзаменів заборонено. Письмові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх здобувачів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем або в он-лайн формі.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Законодавча та нормативно-правова

- Конституція України (офіц. текст за станом на 1 січня 2024 р.) / – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show>
- Господарський кодекс України (офіц. текст: за станом на 20 січня 2019 р.) / Верховна Рада України. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
- Кодекс законів про працю України з постатейними матеріалами (офіц. текст у редакції від 18.05.2024) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
- Податковий Кодекс України (редакція від 01.04.2024,..)// [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
- «Про оплату праці» Закон України від 24.03.1995 р. №108/95-ВР (редакція від 27.04.2024)// URL: <https://www.profiwins.com.ua/ru/legislation/laws/95.html>
- «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» Закон України №755-IV від 15.05.2003р. (редакція від 01.01.2024)// URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
- «Про акціонерні товариства» Закон України: [із змінами та доповненнями станом на 01.01.2022р] // URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/t080514?an=979>
- «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» Закон України «: (редакція від 26.10.2023) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
- «Про колективні договори і угоди» Закон України (редакція від 11.12.2022) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>
- «Про відпустки» Закон України: (редакція від 24.12.2023) // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>

12. «Про господарські товариства» Закон України (редакція від 31.03.2023) // URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T157600.html

13. «Про цінні папери та фондовий ринок» Закон України (редакція від 27.04.2024,)// URL: <https://www.nssmc.gov.ua/documents/zakon-ukrani-pro-tsnn-paperi-ta-fondoviy-rinok>

14. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : [станом на 01.12.2023 р] // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

15. Положення про порядок створення та функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів : [постанова КМУ : від 22 травня 1996 р. № 549 (редакція від 25.08.2004,)] // URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/549-96-п>.

Основна:

1.Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч.посіб./ С.Ф. Покропивний, С.М. Соболю, Г.О. Швиданенко, О.Г. Дерев'янку. – К.: КНЕУ, 2019. – 379 с.

2.Борман Д., Воротина Л., Федерман Р. Менеджмент: підприємницька діяльність у ринковій економіці. – Львів, «Світоч», 2017. -225 с.

3. Виханський О.С., Наумов А.І. Менеджмент: людина, стратегія, організація, процес: Посібник. – К. : Сузір'я, 2016, -380 с.

4.Менеджмент : підручник / Т. Л. Мостенська, В. О. Новак, М. Г. Луцький, М. А. Міненко ; Нац. ун-т харч. технол. – К. : Сузір'я, 2018. – 690 с.

5. Організація виробництва на підприємствах харчової промисловості: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. Т.Л., Мостенська. — К. Кондор, 2012. — 723 с. або URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/8832/1/organiz.pdf>

6. Осовська, Г. В. Менеджмент організацій : навч. посіб. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : ВД «Кондор», 2017. – 676 с. або URL: <http://www.info-library.com.ua/books-book-125.html>

7. Охріменко А.Г. Основи менеджменту: навч. посіб. / А.Г. Охріменко. – К.: ЦУЛ, 2019. – 130 с.

8. Податкова система: Навчальний посібник / [Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.]; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. – Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. – 402 с. або URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/Podatкова-systema-navchal-nyu-posibnyk.pdf>

Додаткова:

1. Менеджмент підприємств з основами підприємництва: Конспект лекцій. Для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 181 «Харчові технології» всіх напрямів підготовки та всіх форм навчання/ Уклад.: Ємцев В.І. - К.: НУБіП, 2024.- 236 с.

2. Менеджмент. Конспект лекцій. Для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 181 «Харчові технології» денної, заочної та скороченої форм навчання/ Уклад.: Ємцев В.І. - К.: НУБіП, 2024.- 130 с.

3. Менеджмент підприємств галузі з основами підприємництва: Методичні рекомендації до вивчення дисципліни, проведення практичних занять та виконання контрольної і самостійної робіт для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 181 «Харчові технології» освітніх програм «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса», «Технології зберігання та перероблення водних біоресурсів», «Харчові технології в ресторанній індустрії, якість та безпечність» денної, заочної та скороченої форм навчання/ Уклад.:В. Ємцев– К.: НУБіП, 2024. – 78 с.

4. Богоявленська, Ю. В. Економіка та менеджмент праці : навч. посіб. / Ю. В. Богоявленська, Є. І. Ходаківський. – К. : Кондор, 2017. – 332 с

5. Василенко, В. О. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посіб. / В. О. Василенко, Т. І. Ткаченко. – 2-е вид., випр. і допов. – К. : Центр навч. літ., 2015. – 532 с
6. Час для компанії. Корпоративний тайм-менеджмент / Г. Архангельский, Л. Богуш, Н. Васильева [и др.] ; под ред. Н. Ханановой. – К. : ФОП А. Капуста, 2017. – 180 с.
7. Гевко, І. Б. Операційний менеджмент : навч. посіб. / І. Б. Гевко. – К. : Кондор, 2015. – 228 с.
8. Бізнес-планування : навч. посіб. / В.Ф. Гамалій, В.А. Вишневецька, О.С. Хачатурян. – Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. – 186с.
9. Менеджмент організацій.: навчальний посібник / Укладачі: Л.Є. Довгань, І.П. Малик, Г.А.Мохонько, М.В. Шкробот. – Київ: КІІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 271 с. або URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/22243/1/%D0%9C%D0%9E_2017.pdf

11. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. – URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. – URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. – URL: <sfs.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України – URL: <https://minagro.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – URL: <https://www.mof.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державного агентства України з управління національними проектами – URL: [http:// ns1.ukrproject.gov.ua/](http://ns1.ukrproject.gov.ua/)
7. Нормативні акти України – URL: www.nau.kiev.ua/
8. Інформація про систему планування матеріальних потреб виробництва (MRP). – URL: <http://www.management.com.ua/ims/ims002.html>
9. Характеристика системи «точно у термін» – URL: <https://www.cfin.ru/press/loginfo/2001-05/52-55.shtml>
10. Про управління бізнес процесами. – Режим доступу: www.management.com.ua/
11. Менеджмент організацій – URL: https://pidruchniki.com/67898/menedzhment/menedzhment_organizatsiy
12. Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/менеджмент>
13. Режим доступу: <http://www.management.com.ua/>